

Organized by HELLENIC SOCIETY OF MOLECULAR THERAPEUTIC TARGETING OF CANCER



# Masterclass on Tumor Biomarkers

---

September 20-21, 2018  
Crowne Plaza Hotel | Athens



scientific  

---

program



**Teva Grastim<sup>®</sup>**  
(filgrastim)  
30MIU, 48MIU

KAK: TEVA GMBH, GERMANY

**Myocet<sup>®</sup>** |   
(liposomal doxorubicin)

KAK: TEVA B.V., THE NETHERLANDS

**Actiq<sup>®</sup>**  
(fentanyl citrate)

KAK: TEVA PHARMA B.V., HAARLEM, THE NETHERLANDS

ΣΥΝ-ΠΡΟΩΘΗΣΗ

**Specifar**  
A Teva Company



Βεβαιώστε να γίνουν τα φάρμακα πιο ασφαλή και

Ανοφέριστε.

• ΟΛΕΣ τις αναπληρωτικές ενέργειες για

• ΟΛΑ τα φάρμακα

Συμπληρώνοντας την «ΚΙΤΡΙΝΗ ΚΑΡΤΑ»

Specifar ABEE, Λεωφόρος Κηφισίας 44, Μαρούσι, Αθήνα,  
15125, T.: 2105401500, F.: 2105401600  
info@specifar.gr, www.specifar.gr

## Χαιρετισμός

Αγαπητοί συνάδελφοι και φίλοι,

Είναι γνωστό πλέον ότι η εξειδικευμένη θεραπεία των ασθενών με καρκίνο κινείται πλέον γοργά, έχοντας εμπεδώσει τη γνώση της πολυπλοκότητας και της ποικιλομορφίας των όγκων, που παραλλάσσουν πρακτικά τόσο, όσο και οι αντίστοιχοι ασθενείς.

Η ραγδαία ανάπτυξη της γνώσης μας, για τη Μοριακή Βιολογία και τη Βιοχημεία των διαφόρων τύπων καρκίνου, έχει βοηθήσει σημαντικά στην κατανόηση μερικών εκ των φαινομένων που οδηγούν στην καρκινογένεση αλλά και τη συντήρηση και διασπορά των όγκων. Γνωρίζουμε πλέον βιολογικά μόρια και βιοχημικά μονοπάτια που είναι σημαντικά για την βιολογία του όγκου και οι ανερχόμενες θεραπείες στοχεύουν σε αυτά προκειμένου, να ανασχέσουν την πορεία της νόσου. Μόρια που έχουν βρεθεί να μετέχουν στη βιολογία των όγκων έχουν αναπτυχθεί σε βιοδείκτες, μέσω της σύγχρονης τεχνολογίας και μετά από κοπιώδη, συστηματική και πολύχρονη έρευνα.

Η έρευνα επί των βιοδεικτών έχει ενταθεί διότι οι βιοδείκτες πέραν της κλασσικής διαγνωστικής και προγνωστικής τους αξίας αποκτούν σημαντική προβλεπτική αξία για τη χρήση των θεραπειών. Στην σύγχρονη ογκολογία, οι ασθενείς που εμφανίζουν έναν όγκο σε κάποιο όργανο, υπάγονται σε υποομάδες που καθορίζονται από αντίστοιχους βιοδείκτες και πιθανά έχουν διαφορετική θεραπευτική προσέγγιση.

Οι προβλεπτικοί βιοδείκτες αποτελούν σημαντικό εργαλείο για την ανάπτυξη νέων θεραπειών και η προσπάθεια των φαρμακευτικών εταιρειών είναι να στοχεύουν χωριστά στις υποομάδες των ασθενών ώστε οι θεραπείες να γίνονται αποδοτικότερες και πιο ανώδυνες για τους ασθενείς.

Τα κυκλοφορούντα καρκινικά κύτταρα έχουν αναγνωριστεί εδώ και χρόνια ως προγνωστικοί βιοδείκτες για διάφορους τύπους όγκων. Η έρευνα επί των κυττάρων αυτών, και των κυκλοφορούντων καρκινικών νουκλεϊκών οξέων (ct DNA και micro RNAs), έχει στραφεί προς την χρήση τους, για την ανεύρεση προ-βλεπτικών βιοδεικτών. Η ανεύρεση τέτοιων βιοδεικτών είναι εξαιρετικά σημαντική γιατί μπορεί να γίνεται ανίχνευσή τους στο αίμα, χωρίς τους περιορισμούς της χειρουργικής βιοψίας και επιπλέον, μπορεί να γίνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα κατά την πορεία της νόσου ώστε να προσαρμόζονται και οι θεραπευτικές επιλογές.

Ο στόχος του «Masterclass on Tumor Biomarkers» που διοργανώνει η Ελληνική Εταιρεία Μοριακής Θεραπευτικής του Καρκίνου, είναι να προάγει τη γνώση για τα κυκλοφορούντα καρκινικά στοιχεία (κύτταρα, DNA, micro RNAs) και τους εν αυτώ καρκινικούς βιοδείκτες.

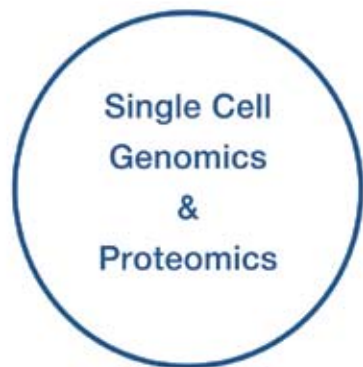
Η θεματολογία του εκπαιδευτικού σεμιναρίου θα παρουσιασθεί με ένα επαγωγικό και διδακτικό τρόπο με στόχο να συνδέσει τη σημερινή μας γνώση με τις μελλοντικές προοπτικές των κυκλοφορούντων βιοδεικτών.

Πιστεύουμε ότι η προσπάθειά μας αυτή θα προσφέρει θετικό αποτέλεσμα στην διαδικασία της εκπαίδευσης και ενημέρωσης στα θέματα της ανάπτυξης και χρήσης των βιοδεικτών και ελπίζουμε ότι η παρουσία σας και οι παρατηρήσεις σας θα βοηθήσουν όλους μας στην περαιτέρω εξέλιξη.

Σας ευχαριστούμε θερμά

**Αθανάσιος Κωτσάκης**

Αναπληρωτής Καθηγητής Παθολογίας Ογκολογίας,  
Διευθυντής Παθολογικής Ογκολογικής Κλινικής,  
Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας



*In P. Zafiropoulos s.a. we work with a clear vision  
 on novel therapeutic challenges !*

Thursday September 20<sup>th</sup>, 2018

08:25-08:30	<b>Welcome address</b>	<b>A. Kotsakis</b>
08:30-09:40	<b>Session 1: Tissue Tumor Biomarkers</b>	
08:30-08:50	Molecular and immunohistochemical characterization of solid tumors	<b>E. Lagoudaki</b>
08:50-09:10	Biomarkers in Breast cancer	<b>C. Valavanis</b>
09:10-09:30	Emerging role of biomarkers in NSCLC	<b>T. Bilidas</b>
09:30-09:40	Discussion	
09:40-10:30	<b>Session 2: Circulating Tumor Cells: Detection and Molecular characterization</b>	
09:40-10:00	Methods for CTCs detection (molecular & other)	<b>A. Strati</b>
10:00-10:20	Phenotypic heterogeneity and characterization	<b>G. Kallergi</b>
10:20-10:30	Discussion	
10:30-10:45	<b>Coffee Break</b>	
10:45-12:15	<b>Session 3: Biomarkers in immuno-oncology</b>	
10:45-11:05	PD-L1 as a biomarker for the treatment with immune checkpoint inhibitors*	<b>A. Koutsopoulos</b>
	*Sponsored by  <b>MSD</b>	
11:05-11:25	Immune checkpoint inhibitors beyond PD-1/PD-L1 axis	<b>M. Tsiatas</b>
11:25-11:45	Prognostic and predictive value of TILs	<b>P. Foukas</b>
11:45-12:05	The emerging role of tumor mutational burden (TMB) as a new predictive biomarker*	<b>E. Kontopodis</b>
	*Sponsored by  <b>Bristol-Myers Squibb</b>	
12:05-12:15	Discussion	
12:15-13:05	<b>Lecture session (I)</b>	
12:15-12:35	MLL3: a useful new biomarker??	<b>T. Rampias</b>
12:35-12:55	CRC: what's next after RAS family mutations	<b>K. Tsapakidis</b>
12:55-13:05	Discussion	
13:05-14:30	<b>Lunch</b>	
14:30-15:20	<b>Lecture Session (II)</b>	
14:30-14:50	Exosomes as a potential source of several biomarkers	<b>E. K. Vetsika</b>
14:50-15:10	CDK 4/6 inhibitors. A new therapeutic approach for the treatment of breast cancer	<b>P. Katsaounis</b>
15:10-15:20	Discussion	
15:20-16:30	<b>Lecture session (III)</b>	
15:20-15:40	BRCA1 & 2 as biomarkers in Breast & Ovarian Cancer	<b>E. Saloustros</b>

15:40-16:00	Emerging biomarkers in prostate cancer	<b>F. Koinis</b>
16:00-16:20	New data for PET/CT in prostate cancer staging	<b>E. Skoura</b>
16:20-16:30	Discussion	
16:30-16:45	<b>Coffee Break</b>	
16:45-17:40	<b>Session 4: Circulating tumor DNA</b>	
16:45-17:05	Definition and methods of detection of DNA mutations in the plasma	<b>E. Tzanikou</b>
17:05-17:25	Correlation of ctDNA to tumor biopsy and clinical relevance	<b>F. Papageorgiou</b>
17:25-17:40	Discussion	
17:40-18:50	<b>Session 5: CTCs Biology</b>	
17:40-18:00	The molecular signature of stemness and EMT in liquid tissues	<b>A. Strati</b>
18:20-18:40	Dormancy status of Circulating Tumor Cells in various tumor types	<b>G. Kallergi</b>
18:40-18:50	Discussion	

## Friday September 21<sup>st</sup>, 2018

08:30-09:20	<b>Session 6: Clinical relevance of liquid biomarkers in Breast Cancer</b>	
08:30-08:50	Clinical value of CTCs in metastatic Breast Cancer	<b>N. Xenidis</b>
08:50-09:10	Novel promising liquid biomarkers in breast cancer based on ctDNA, mRNA, miRNA, DNA mutations and DNA-methylation analysis	<b>S. Mastoraki</b>
09:10-09:20	Discussion	
09:20-09:40	<b>Coffee Break</b>	
09:40-10:30	<b>Session 7: Clinical Relevance of Biomarkers in Lung Cancer</b>	
09:40-10:00	Clinical value of CTCs in NSCLC and SCLC	<b>I. Messaritakis</b>
10:00-10:20	ctDNA: its role in tumor molecular characterization and monitoring of the treatment efficacy in NSCLC	<b>A. Markou</b>
10:20-10:30	Discussion	
10:30-11:20	<b>Lecture session (V)</b>	
10:30-10:50	DNA damage and mutational load as biomarker in immunotherapy	<b>A. Klinakis</b>
10:50-11:10	Liquid Biopsies and companion diagnostics	<b>E. Prinarakis</b>
11:10-11:20	Discussion	
11:20-11:30	<b>Closing Remarks</b>	

## Επιστημονικοί Τίτλοι

**Χ. Βαλαβάνης** Παθολογοανατόμος, Διευθυντής Ε.Σ.Υ., τ. Ass. Professor, University of Massachusetts, USA, Επιστημονικά Υπεύθυνος Μονάδας Μοριακής Ιστοπαθολογίας, Τμήμα Παθολογικής Ανατομικής, Ε.Α.Ν.Π. «Μεταξά», Πειραιάς

**Ε.Κ. Βέτσικα** BSc, MPhil, PhD, Βιοχημικός - Ανοσολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Λάρισα

**Γ. Καλλέργη** Βιολόγος, Τομέας Βιοχημείας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Κρήτης, Ηράκλειο

**Π. Κατσαούνης** Παθολόγος - Ογκολόγος, Επιμελητής Α' Ογκολογικό Τμήμα, «Metropolitan General», Αθήνα

**Α. Κληνάκης** PhD, Ερευνητής Β', Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών Ακαδημίας Αθηνών, (ΙΙΒΕΑΑ) Αθήνα

**Φ. Κοϊνης** MD, PhD, Παθολόγος - Ογκολόγος, Επιμελητής Β', Παθολογική Κλινική Πανεπιστημίου Λάρισας, Λάρισα

**Ε. Κοντοπόδης** Παθολόγος - Ογκολόγος, Επικουρικός Επιμελητής, «Βενιζέλειο» Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου, Ηράκλειο

**Α. Κουτσόπουλος** Αναπληρωτής Καθηγητής Παθολογικής Ανατομικής, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Κρήτης, Ηράκλειο

**Α. Κωτσάκης** Αναπληρωτής Καθηγητής Παθολογίας-Ογκολογίας, Διευθυντής Παθολογικής Ογκολογικής Κλινικής, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας, Λάρισα

**Ε. Λαγουδάκη** Επιμελήτρια, Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου, Ηράκλειο

**Α. Μάρκου** PhD, Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια, Εργαστήριο Ανάλυσης Κυκλοφορούντων Καρκινικών Κυττάρων (ACTC Lab), Τμήμα Χημείας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα

**Σ. Μαστοράκη** PhD, Εργαστήριο Ανάλυσης Κυκλοφορούντων Καρκινικών Κυττάρων (ACTC Lab), Τμήμα Χημείας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα

**Ι. Μεσσαριτάκης** PhD, Μεταδιδακτορικός Ερευνητής, Εργαστήριο Μεταφραστικής Ογκολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Κρήτης, Κρήτη

**Τ. Μπηλίδας** Παθολόγος - Ογκολόγος, Επιμελητής Ευρωκλινικής Αθηνών, Αθήνα

**Ν. Ξενίδης** Επίκουρος Καθηγητής Κλινικής Ογκολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Αλεξανδρούπολη

**Φ. Παπαγεωργίου** Βιολόγος PhD, Diagnostics Manager AstraZeneca, Αθήνα

**Ε. Πριναράκης** Βιολόγος PhD, Γενικός Διευθυντής CROS&S, Αθήνα

**Θ. Ράμπιας** PhD, Μοριακός Βιολόγος, Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ), Αθήνα

**Ε. Σαλούστρου** Επίκουρος Καθηγητής Ογκολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Λάρισα

**Ε. Σκούρα** MSc, PhD, Πυρηνικός Ιατρός, Υπεύθυνη τμήματος PET/CT, Βιοϊατρική Αμπελοκήπων, Αθήνα

**Α. Στρατή** Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια, Εργαστήριο Ανάλυσης Κυκλοφορούντων Καρκινικών Κυττάρων (ACTC Lab), Τμήμα Χημείας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα

**Κ. Τσαπακίδης** Παθολόγος - Ογκολόγος, Επικουρικός Επιμελητής, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας, Λάρισα

**Μ. Τσιατάς** MD, PhD, BSc, Παθολόγος - Ογκολόγος, Ιατρικό Κέντρο Αθηνών, Συντονιστής Ομάδων Ανοσο-Ογκολογίας και Ουροποιογεννητικού Καρκίνου της HeCOG, Αθήνα

**Ε. Τζανίκου** MSc Κλινικής Χημείας, Υποψήφια Διδάκτωρ, Εργαστήριο Ανάλυσης Κυκλοφορούντων Καρκινικών Κυττάρων (ACTC Lab), Τμήμα Χημείας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα

**Π. Φούκας** Αναπληρωτής Καθηγητής, Β' Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Π.Γ.Ν. «Αττικόν», Αθήνα

## Πληροφορίες

### Διοργάνωση



HELLENIC SOCIETY  
OF MOLECULAR  
THERAPEUTIC TARGETING  
OF CANCER

### Ημερομηνία και Χώρος Διεξαγωγής

20-21 Σεπτεμβρίου 2018

Crowne Plaza Hotel,

Μιχαλακοπούλου 50, 11528, Αθήνα

τηλ.: +30 21 0727 8000

### Γλώσσα

Η επίσημη γλώσσα του σεμιναρίου είναι η Ελληνική

### Εγγραφή

Η εγγραφή στο σεμινάριο είναι δωρεάν και περιλαμβάνει:

- Παρακολούθηση του Επιστημονικού Προγράμματος
- Υλικό του Σεμιναρίου
- Βεβαίωση Παρακολούθησης

### Βεβαίωση Παρακολούθησης

Η βεβαίωση παρακολούθησης θα δοθεί στους συμμετέχοντες, την Παρασκευή 21 Σεπτεμβρίου 2018.

*\* Βάσει της τελευταίας εγκυκλίου του ΕΟΦ, θα υπάρχει σύστημα καταμέτρησης του χρόνου παρακολούθησης. Η πιστοποίηση παρακολούθησης θα δίνεται σε όσους έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον το 60 % των συνολικών ωρών του προγράμματος.*

### Οργάνωση



Scientific | Cultural Events and Publications

T +30 210 7240039 F +30 210 7240139

E info@scep.gr

www.scep.gr

# Fugentin®

Αμοξικιλίνη-Κλαβουλανικό οξύ

Sachets 1g



Έξυπνος συνδυασμός



www.elpen.gr

ELPEN A.E. Φαρμακευτική Βιομηχανία  
Τραπέζια Επιστημονικής Ενημέρωσης  
• Σοφιστείας 11, 115 28 Αθήνα, Τηλ.: 210 74 88 711  
• Εθνικής Αντιστάσεως 114, 551 34 Θεσσαλονίκη, Τηλ.: 2310 453 920-1  
Για αναγνωριστικές πληροφορίες, συμβουλευτείτε την ΓΠΠ.

www.elpen.gr

## Χορηγοί



Advancing Life Sciences - Innovating Health Care™

www.pzafiroopoulos.gr

Changing tomorrow



## Η Astellas είναι αφοσιωμένη στο να μετατρέπει την επιστημονική καινοτομία σε ιατρικές λύσεις που αποφέρουν αξία και ελπίδα στους ασθενείς παγκοσμίως.

Κάθε μέρα εργαζόμαστε ώστε να καλύψουμε ανικανοποίητες ιατρικές ανάγκες εστιάζοντας πρωτίστως στις θεραπευτικές κατηγορίες της ογκολογίας, της ουρολογίας, των λοιμώξεων και της μεταμόσχευσης εξελίσσοντας παράλληλα νέες θεραπευτικές κατηγορίες και αξιοποιώντας νέες τεχνολογίες έρευνας. Παραμένουμε αφιερωμένοι στο να ικανοποιούμε τις ανάγκες των ασθενών και η υποστήριξη μας προς αυτούς δεν θα πάψει ποτέ να υφίσταται.

Μέσω της αφοσίωσής μας να προσφέρουμε στους ασθενείς ελπίδα για ένα λαμπρότερο μέλλον, επιδιώκουμε να ηγηθούμε στις θεραπευτικές κατηγορίες που εξειδικευόμαστε, εστιάζοντας στις κατηγορίες όπου υπάρχουν ιατρικές ανάγκες που παραμένουν ανικανοποίητες. Μέσω της καινοτομίας, θα συνεχίσουμε να αναγνωρίζουμε και να αναπτύσσουμε νέους τρόπους για να καλυτερεύσουμε την υγεία των ασθενών.

**Στην Astellas, εστιάζουμε στο να κάνουμε πραγματικότητα το αλλάζοντας το αύριο.**

[astellas.gr](http://astellas.gr)

© June 2017 Astellas Pharmaceuticals A.E.B.E. GR/NPR/0717/0018

 **astellas**